

ВАЖЛИВІСТЬ ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ ПРИ ЛІКУВАННІ НАСЛІДКІВ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ

Закорко І.-М. С.

Науковий керівник – д-р мед. наук, проф. Потапов О. О.

Сумський державний університет, кафедра нейрохірургії та неврології

У всіх економічно розвинених країнах важка черепно-мозкова травма є однією з найактуальніших проблем сучасної медицини. Пошкодження черепа і головного мозку становлять до 40 % всіх травм і є провідною причиною летальних результатів та інвалідизації працездатного населення. У 97 % постраждалих у віддаленому періоді залишаються наслідки, що включають психічні розлади, паралічі, епілепсію, повну або часткову втрату слуху, зору та ін. так, за даними В.П.Непомнящего з співавт. (1988), з кожних 100 вижили після черепно-мозкової травми близько 7 потребують оперативного лікування з приводу наслідків черепно-мозкової травми. Миняев В.А. з співавт., (1980) повідомляють, що в поліклініці серед хворих проходять лікування у невролога близько 28 % складають пацієнти з наслідками черепно-мозкової травми, а більша частина хронічно хворих неврологічного, психіатричного та соматичного профілю мають травматичний анамнез.

Мета дослідження: здійснити аналіз даних клініко-неврологічного дослідження, а також даних додаткових методів дослідження у хворих у віддалений період черепно-мозкової травми, оцінити важливість оперативного втручання при лікуванні хворих з наслідками ЧМТ.

Матеріали та методи: було проаналізовано 38 історій хвороб хворих, які знаходилися на лікуванні в нейрохірургічному відділенні СОКЛ на протязі 2012 року.. Всім хворим було проведено комплексне загальноклінічне, лабораторне, інструментальне обстеження.

Результати дослідження: в ході дослідження було встановлено, що хворі з тяжкими наслідками черепно-мозкової травми складають 38 осіб, серед яких прооперовано було 30 осіб, тобто на операції припадало 78,95 %. Серед всіх прооперованих в нейрохірургічному відділенні за період 2012 року хворі з наслідками ЧМТ, які потребували операцій, склали 5,03 %. Найчастішим наслідком є кісткові дефекти, які спостерігалися у 19 хворих, тобто 50 % серед всіх хворих з наслідками ЧМТ. Всі ці хворі потребували оперативного втручання, тобто було проведено серед 100 % пацієнтів. Серед наслідків виявлялася хронічна субдуральна гематома у 11 хворих (28,95 %), із них були прооперовані всі хворі, тобто частота оперативних втручань складала 100 %. У 9 хворих, які знаходилися на лікуванні після ЧМТ, спостерігалися післятравматичні епілептиформні синдроми, тобто у 21,05 %. Всі ці хворі не підлягали оперативному втручання.

Висновки: Оперативне лікування є одним з найважливіших методів лікування хворих з наслідками черепно-мозкової травми. 100 % хворих з кістковими дефектами та хронічною субдуральною гематомою підлягали операції. Хворим з післятравматичним епілептиформним синдромом хірургічне лікування не проводилося